

Lærlingeguide

Guiden til dig, der er i lære
som tømrer, gulvlægger,
tækkemand eller glarmester

2020-2023

1. udgave

Fagligt Fælles
Forbund

**Dette er din personlige
guide - gem den, den er
guld værd**

Navn

Adresse

Telefon

Uddannelse/Fag

Arbejdsplads

Firma

Firma adresse

Firma telefon

Overenskomst

Stempel

Afdelingens kontaktpersoner

3F

Hej lærling

I denne håndbog er nedskrevet en lang række vigtige aftaler der regulerer dine løn- og arbejdsforhold, som du har brug for på dit arbejde. Det står i din overenskomst. Disse aftalerne er ikke vedtaget ved lov eller bestemt af en enkelt person. Det er din fagforening 3F, der har indgået en overenskomst med arbejdsgivernes forening Dansk Byggeri.

Overenskomsten er forhandlet gennem mere end 100 år, og er udviklet til den du har i dag. En overenskomst bliver genforhandlet med jævne mellemrum. Du skal kende dine rettigheder og pligter, og derfor er det vigtigt, at du læser den godt igennem. Husk; du kan altid ringe eller kigge ned hos din lokale 3F fagforening, som gerne gennemgår den med dig.

Held og lykke med uddannelsen.

Venlig hilsen

3F Ungdom

Indholds- fortegnelse

Tjekliste for lærlinge	9
Indmeldelse i 3F	11
Info om 3F	12
Gennemgang af lønseddel	14
Fælles bestemmelser	
Om arbejdsmarkedet	16
Frihed og ferie	18
Arbejds miljø og sikkerhed	28
Hvis uheldet er ude	30
Lønindplaceringstabel	34
Overenskomst	
3F og Dansk Byggeri (Bygningsoverenskomsten)	38
3F og Dansk Byggeri (Gulvoverenskomsten)	42
3F og Dansk Håndværk (Bygge- og Anlægsoverenskomsten)	46
3F og Glarmesterlauget	50
Kontakt 3F og links	54
Logbog for praktikperioder	56
3F Ungdom	57
Lokale Uddannelsesudvalg	57

Er du startet i lære?

Er du startet i lære inden for en af disse uddannelser, bør du være organiseret i 3F. Det er nemlig 3F, der har overenskomsterne på områderne.

Kontakt din lokale 3F afdeling for mere information.

Der er ca. 300.000 medlemmer i 3F, hvoraf omkring 40.000 er unge under 31 år og af dem er ca. 11.000 lærlinge. Ud for uddannelserne har vi listet de mulige overenskomster, som du kan arbejde under. Det er meget forskelligt, alt efter hvilken virksomhed man arbejder hos.

Uddannelse

Glarmester

Gulvlægger

Tækkemand

Tømrer

Mulig overenskomst

Se side 42

Se side 36

Se side 32 / 40

Se side 32 / 40

Tjekliste for Lærlinge

**Har du styr på de basale ting? Sæt et kryds
i boksen ud for de ting, du har helt styr på.**

- ☐ Min kontrakt/uddannelsesaftale er underskrevet af både mester og jeg
- ☐ Jeg har styr på, hvad det er for en overenskomst min virksomhed er under
- ☐ Jeg er medlem af 3F
- ☐ Jeg får mine lønsedler til tiden
- ☐ Jeg får min pension
- ☐ Jeg får ferietillæg
- ☐ Jeg har en skriftlig aftale om mit værktøj (tømmer)
- ☐ Jeg får overtidbetaling for mit overarbejde
- ☐ Jeg har fået det arbejdstøj, jeg har krav på efter min overenskomst
- ☐ Jeg ved, hvem min tillidsrepræsentant er i virksomheden
- ☐ Jeg ved, hvem min afdelings kontaktperson er
- ☐ Jeg får udleveret og gemmer alle mine lønsedler
- ☐ Jeg skriver mine timer ned
- ☐ Jeg har forsikringsydelse, hvis det fremgår af min overenskomst
- ☐ Jeg har en sundhedsordning, hvis det fremgår af min overenskomst

Gør dig stærkere

Meld dig Ind i Fagforeningen 3F

SMS: "3Fjatak" til 1919,
så ringer vi dig op*

*Læs mere på 3F.dk
SMS-servicen koster 0 kr. + trafiktakst
Tjenesten udbydes af 3F
Kampmannsgade 4
1790 København V
Telefon: 70 300 300

Startet i lære — meld dig ind i fagforeningen

3F hjælper dig, hvis du får problemer på din arbejdsplads

Hvis du bliver uberettiget fyret, eller din arbejdsplads går konkurs, er det godt at have en kompetent fagforening i ryggen. Det samme gælder, hvis du bliver underbetalt eller ikke får den løn, som du har krav på. Får du en arbejdsskade, kan 3F køre sagen for dig. 3F vinder ofte store erstatninger til medlemmerne.

3F hjælper dig videre i dit arbejdsliv

Fik du ikke den uddannelse, du drømte om? Tal efteruddannelse med 3F og få lagt en personlig uddannelsesplan.

En stærk a-kasse

3F's a-kasse har nogle af de mest tilfredse medlemmer, bl.a. fordi du altid får dine dagpenge til tiden.

3F giver attraktive rabatter og forsikringer

Som medlem af 3F får du mange medlemstilbud. Du kan desuden leje sommerhuse og ferieboliger gennem 3F. Ofte kan du også spare penge på forsikringer.

3F forhandler gode løn- og arbejdsforhold

I 3F har du indflydelse på dine løn- og arbejdsforhold. Når overenskomsten skal fornyes, er 3F en stærk modspiller til arbejdsgiverne. Det betyder, at vi kan forhandle gode aftaler hjem. Og meget mere, end du måske tror, er aftalt mellem arbejdsgiver og fagforening.

Bliv medlem af danmarks stærkeste fagforening

3F har overenskomster på flere arbejdspladser end nogen anden fagforening. 3F henter hvert år mere end én milliard kroner hjem til medlemmerne i erstatninger. 3F er Danmarks mest lokale fagforening med 69 afdelinger.

5 indlysende fordele

Tjek din løn

Selvom du er lærling, har du krav på en ordentlig løn. 3F undersøger, om du bliver snydt. Henvend dig til fagforeningen, så kigger vi på det. Vi sikrer selvfølgelig også alle dine andre rettigheder.

Uddannelseskontrakt

Alle med en elevplads eller en læreplads skal have en uddannelseskontrakt. Vi hjælper dig med at tjekke, om din kontrakt er i orden. Og hvis du mister din læreplads, hjælper vi dig videre.

Billigere forsikringer

Som medlem af 3F kan du tegne en billig familieforsikring. Vi synes selv, at det er Danmarks bedste. Du får også en billig fritidsulykkesforsikring og rabat hos forsikringsselskabet Alka.

Rabat på medlemskortet

Du får automatisk adgang til rabatordningen Pluskort. Det er din genvej til masser af fordele og rabatter i en lang række butikker.

Lærerige arrangementer

3F ungdom inviterer til masser af kurser og spændende arrangementer. Her kan du møde andre lærlinge, og selv om alle kurser har et fagligt indhold, er der også tid til fest og hygge.

Vi hjælper dig med at tjekke,
om din kontrakt er i orden.

Blåsten Byg A/S
Blåovervej 18
9876 Blåover

Anders Sand
Blåmejsevej 45
9867 Blåover

LØNAFREGNING
Side 1
Lønperiode uge 21 - 22 2019
P-Nummer
BILAG NR.: 30

LØNMODTAGERNR. 76898733 7865
SE-NR. 12 34 56 78
CPR-NR. 123456-7890

LØBENR. 341-024514
LØNTRIN 23

01	ARBEJDS TIMER					
13	NORMAL TIMER 1 X SATS 1	74	X	58,75		
31	SKATTEPLIGTIG KM X SATS	880	X	0,38		
	ATP-BIDRAG					
	AM-BIDRAG BEREGNINGSGRUNDLAG 8%			4.681,90		
	BENYTTET SKATTEFRADRAG					
	A-SKAT 37% AF					
	PENS.BIDRAG ARBEJSGIVER AMP, B. GRUNDLAG					
	PENS.BIDRAG EGET AMP, B. GRUNDLAG					
25	SKATTEFRI KM 1 X SATS	116	X	3,80		
TIL DISP. PÅ KONTO 9999 999999999 D.06.06.19						
SAMLET PENSION AMP 0187 5879 0000002009878769						
ARBEJDS TIMER	74,00	FERIEP. OPSPARING		0,00	PENSION AMP SAMLET	568,86
AM-GRUNDLAG	4.681,90	BESKAT. FeriePENGE		0,00	PENSION AMP LØNMOD.	187,50
AM-BIDRAG I ALT	381,58	NETTO BESK. FerieP.		0,00	SK. FRI KM1 ANTAL	0,00
A-INDKOMST	4.347,50	ANVISTE FeriePENGE		0,00	SK. FRI KM1 X SATS	0,00
ATP-BIDRAG I ALT	43,48	NETTO ANV. FerieP.		0,00	FERIEBERET. LØN 1	4.681,90
ATP-BIDRAG LØN	43,48	SH-OPSPARING		0,00	FERIETILLÆG	46,82
A-SKAT I ALT	868,00	SH-BETALING		0,00	SYGELØN1 M.AM.-BID	0,00
FERIEP. GRUNDLAG	4.681,90	SH-SALDO		0,00		

Løntjek

Følg denne gennemgang på din egen lønseddel, og du skulle være godt dækket ind.

1. Dato

Første skridt er at se, hvilken periode du er aflønnet i. Det står som regel øverst på lønsedlen. Du er 14 dags lønnet og der vil derfor typisk stå f.eks.: Lønperiode uge 1 og 2, 3 og 4 osv.

2. Tæl timer

Den mest udbredte brøler: du får løn for færre timer, end du har arbejdet. Derfor: hvor mange timer står der, du har arbejdet? Og stemmer det med, hvor mange timer du rent faktisk har arbejdet? Skriv dine timer ned i din kalender hver dag og regn sammen hver 14. dag.

3. Timeløn

Står der den rigtige timeløn? Er du i tvivl, kan du spørge din tillidsrepræsentant, om du får den rigtige sats. Har du ikke en tillidsrepræsentant, kontakt da din lokale afdeling.

4. Pension

Du skal betale en del af din løn til pensionen, og det skal fremgå af din lønseddel. Din arbejdsgiver skal også betale noget, og det skal ligeledes fremgå. Hvis det ikke

står på lønsedlen, bør du forhøre dig hos 3F, der kan tjekke hos pensionselskabet eller du kan selv gå ind på pension.dk.

5. Skat

Din lønseddel er dit bevis for, at din chef rent faktisk har indbetalt den skat, han skal. Derfor bør du lige tjekke, at han har trukket ATP, arbejdsmarkedsbidrag og A-skat af din løn. Stemmer det på lønsedlen, kan skattefar ikke komme efter dig, hvis der er rod med dine skatteindbetalinger. Så er det din chefs ansvar. Du skal dog huske at gemme din lønseddel.

6. Løn

Til slut står der, hvor mange penge der er til rådighed på kontoen. Det er det beløb, det hele handler om.

Er du i tvivl? Tag dine lønsedler med ned i din lokale 3F afdeling og få lavet et løntjek.

Fælles bestemmelser

Arbejdsmarkedet

Arbejdsmarkedet består af fagforeningerne, som repræsenterer arbejderne, og arbejdsgiverorganisationerne, som repræsenterer arbejdsgiverne. I perioder samles de to organisationer og forhandler nye spilleregler på arbejdsmarkedet, de såkaldte overenskomster. I overenskomsten står alt, hvad der vedrører os på arbejdspladsen.

I denne guide er der forskellige overenskomster. Men når du har fundet den, du hører under, gælder alt der står for dig som lærling – uanset om den virksomhed du er

ansat i, er organiseret eller uorganiseret. Arbejdsgiver/mester er forpligtet til at overholde det, der står. Overenskomsten er en minimumsaftale. Der er altså mulighed for at forhandle bedre individuelle forhold lokalt.

Hvis du får for lidt i løn, kan 3F hjælpe dig til at få de penge, du har til gode. Gem dine lønsedler. De er nødvendige for at kunne dokumentere, at arbejdsgiveren ikke har overholdt sine forpligtelser.

Lokal lønforhandling — Voksenlærlinge og lærlinge med uddannelsesaftale har krav på, mindst en gang pr. løntrin, at forhandle om et personligt tillæg til deres løn.

Uddannelsesaftale — Når du er påbegyndt en uddannelse, skal du have indgået en uddannelsesaftale. Det er et stykke papir, som er dit bevis på, at du har en læreplads, og arbejdsgivers bevis på, at han har en lærling. Denne aftale kan ikke ophæves,

uden at én af parterne (dig eller virksomheden) misligholder aftalen i væsentlig grad, eller underskriver en ophævelse af aftalen. Skriv derfor aldrig under på noget, som kan have indvirkning på din uddannelse, uden at du har været i kontakt med din lokale 3F afdeling. Der er nemlig en grund til, at man vil ophæve en uddannelsesaftale, og hvis du venter med at underskrive, kan 3F hjælpe dig.

Prøvetid — De første 3 måneder du er i lære er prøvetid. Her kan både du og din mester ophæve uddannelsesaftalen uden at begrunde det. Eventuelle skoleperioder tæller ikke med.

Frihed — 1. maj er hel betalt fridag, dog ikke under skoleophold, hvis der er undervisning. Grundlovsdag 5. juni er en hel betalt søgnehellidag.

Ferieret — Hvis du begynder din praktiktid efter 1. september og senest 31. oktober, får du tildelt 25 feriedage med løn. Året efter 1. september får du igen tildelt 25 feriedage, og igen 1. september året efter.

Hvis du begynder din praktiktid mellem 1. november og 31. december, får du tildelt

15 feriedage med løn, som du har ret til at holde inden september året efter. Holder din virksomhed ferie lukket det første år du er ansat, har du ret til yderligere 5 feriedage med løn.

Hvis du begynder din praktiktid mellem 1. januar og 30. juni, får du tildelt 15 feriedage med løn, som du har ret til at afholde inden 30. september samme år. Holder din virksomhed ferielukket det første ferieår, har du ret til yderligere 5 feriefriedage med løn.

Begynder du din praktiktid i perioden 1. juli til 31. august, så optjener du 2,08 feriedage med løn pr. måned i den periode. De optjente dage skal du afholde inden 31. december samme år. Samtidigt følger du

hovedreglen, som siger, at du skal have 25 feriedage med fuld løn 1. september samme år og yderligere 25 feriedage 1. september året efter.

Ferie — For alle lærlinge gælder ferielovens regler (se model 1):

Feriegodtgørelse — Du skal have løn under ferie, svarende til lønnen på det tidspunkt, ferien afholdes.

Ferietillæg — Som et tillæg, skal du til hovedferien have udbetalt 1 % af den ferieberettigede løn, der er optjent hos den pågældende virksomhed i det foregående optjeningsår.

Modregning i feriegodtgørelse — Hvis du har optjent feriedage hos en anden arbejdsgiver, og samtidig har ret til ferie med løn, skal feriedagene fra den tidligere arbejdsgiver modregnes. Hvis de med-

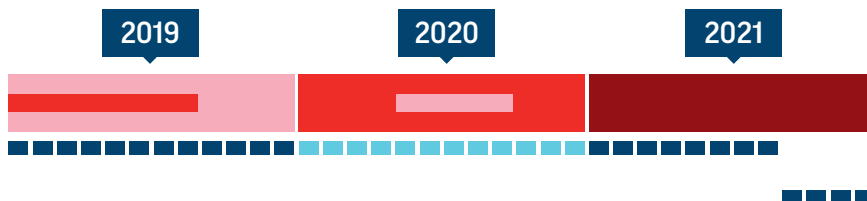
bragte feriepenge pr. feriedag er mindre end elevlønnen pr. dag, skal din arbejdsgiver dog supplere op til elevlønnen.

Feriegodtgørelse af overarbejde — Der skal betales 12½ % i feriegodtgørelse af overarbejdsbetaling.

Beløb optjent i forudgående optjeningsår udbetales til hovedferien i efterfølgende ferieår.

Feriegodtgørelse af overarbejde er ikke omfattet af modregningsreglerne.

1. Jan 2019 - 31. Aug 2019
1. Maj 2020 - 30. Sept 2020

Model 1 — Ferielovens regler

Ferie- og søgnehelligdaysbetaling af akkordoverskud — Af alt akkordoverskud betales 12½ % feriegodtgørelse samt søgnehelligdaysbetaling med gældende sats for Dansk Byggeri eller Dansk Håndværk (se overenskomst).

Beløb optjent i forudgående indtjeningsår udbetales til hovedferien (sommerferie) i efterfølgende år.

Ferie- og søgnehelligdaysbetaling af akkordoverskud er ikke omfattet af modregningsreglerne.

Feriefridage — Du optjener ret til ½ feriefridag pr. måneds ansættelse, dog max. 5 feriefridage pr. kalenderår. I de øvrige kalenderår har du ret til 5 feriefridage pr. kalenderår.

Dine 5 feriefridage betales ved afholdelse af feriefridagene med den aktuelle elevløn. Feriefridagene placeres efter ferielovens regler om placering af restferie.

Du kan kun holde 5 feriefridage pr. kalenderår, uanset eventuelt jobskifte i løbet af kalenderåret. Hvis du ikke når at holde dine feriefridage, skal du have pengene udbetalt.

Feriegodtgørelse i forbindelse med fratræden — Ved fratræden under eller efter læreforholdets udløb ydes feriegodtgørelse med 12½ % af lønnen (dog ikke af den løn, der er udbetalt under ferie) for det indeværende optjeningsår, samt for den del af tidligere optjeningsår, for hvilken du ved din fratræden endnu ikke har afholdt ferie.

Session — Elever gives den fornødne frihed med løn til deltagelse i session.

Ophold på skolehjem — Til indkvarterede elever ydes godtgørelse af befordringsudgifter til og fra indkvarteringsstedet og for rejsen mellem dette og den sædvanlige bopæl i forbindelse med weekends, påske- og juleferie, såfremt afstandsbetinger er opfyldt. Hvis valget af skole medfører udgifter til skolehjem, betales disse ligeledes af arbejdsgiveren.

Lærlinge, der er nødt til at overnatte på skolen i forbindelse med skoleophold, hvor virksomheden ikke skal betale for kost og logi, kan trække udgiften fra i Skat. Fradraget skal dog vurderes i hvert enkelt tilfælde, derfor er det vigtigt at du kontakter det lokale skattecenter for at blive vejledt i at udfylde din selvangivelse korrekt.

Fastsættelse af løntrin i læretiden — Udlæringsdatoen er afgørende for hvornår du skifter løntrin – løntrin 1 er altid variabel, løntrin 2. 3. og 4 gælder for et år ad gangen. Gældende for overenskomster indgået mellem 3F og Dansk Byggeri eller Dansk Håndværk. EUX-elever under træets overenskomst beregnes altid bagud fra uddannelsens afslutning i hele år og den resterende tid for variabel.

Hos Glarmestrene er det dog startdatoen på din uddannelse, der er afgørende for hvilket løntrin der gælder for dig – løntrin 1 gælder i 26 uger, løntrin 2. og 3. gælder hver i 52 uger, løntrin 4 er variabel fra 52 til 65 uger.

Grundforløb EUX < 40 Uger >	Praktik	1h < 19 uger >	2h < 19 uger >	Praktik	3h < 19 uger >	Svende- prøve
< August	< Januar	< Januar		< Januar		< Januar

EUX-elever — EUX-elever følger det pågældende fags elevoverenskomst, herunder lønninger, dog reguleres lønnen som følger: Reguleringen sker fra 1. februar for elever, der har svendeprøveafslutning sidst i marts og fra 1. august for elever, der afslutter sidst i september.

Reguleringen sker med 52 uger for henholdsvis 4., 3. og 2. løntrin.

Reguleringen først i uddannelsesforløbet sker med satsen for 1. løntrin og er tidsmæssig variabel.

Uddannelsestiden efter 1. februar henholdsvis 1. august i afslutningsåret aflønnes med overenskomstens mindstebetalingssats til svende.

For EUX elever, der er startet på GF2 efter 1. august 2020 — Reguleringen sker fra 1. februar for elever, der har svendeprøveafslutning sidst i september og fra 1. august

for elever, der afslutter sidst i marts året efter. Reguleringen sker med 52 uger for henholdsvis 4., 3. og 2. løntrin.

Reguleringen først i uddannelsesforløbet sker med satsen for 1. løntrin og er tidsmæssig variabel.

I den sidste del af uddannelsestiden, fra henholdsvis 1. august til sidste fredag i marts det efterfølgende år eller fra 1. februar til sidste fredag i september, aflønnes eleven med den gældende mindstebetalingssats/minimaltimeløn til svende/voksne medarbejdere.

Er du i tvivl om hvilket løn du skal have, er du altid velkommen til at kontakte din lokale 3F afdeling, så vil de vejlede dig.

Forsikringsydelser til elever/lærlinge

1. Elever/lærlinge, der ikke allerede er omfattet af en arbejds-giverbetalt pensions- eller forsikringsordning, har på følgende forsikringsydelser:
 - Løbende pension ved førtidspension: årligt 33.000 kr.
 - Invalidesum: maksimalt 100.000 kr.
 - Engangsbeløb ved visse kritiske sygdomme: 100.000 kr.
 - Engangsbeløb ved dødsfald: 100.000 kr.
 - PensionDanmark sundhedsordning
2. Virksomheden afholder udgifterne ved ordningen, der etableres i regi af PensionDanmark.
3. Såfremt eleven overgår til at være omfattet af Pension-Danmark opfører virksomhedens forpligtelse efter denne bestemmelse.

Sundhedsordning — Gælder for overenskomster indgået mellem 3F og DI Dansk Byggeri, Dansk Håndværk og Glarmesterlauget.

Sundhedsordningen indeholder

- PensionDanmark Sundhedsordning sikrer hurtig og ubegrænset behandling for problemer i led, muskler og sener.
- Du kan få behandling hos kiropraktor, fysioterapeut, zoneterapeut og massør.
- Ordningen giver også adgang til tre typer rådgivning over telefonen: krisepsykologhjælp, misbrugsrådgivning og vejledning om behandlingstilbud i det offentlige sundhedsvæsen.

PensionDanmark Sundhedsordning giver adgang til behandling, du ellers selv skulle have betalt for. Du har mulighed for telefonrådgivning for hurtig behandling, f.eks. i forbindelse med krisepsykolog, misbrugsrådgivning mv. Kommer du ud for en ulykke eller bliver ramt af alvorlig sygdom, kan du gøre brug af "Hurtig diagnose". Se [Pension.dk](https://pension.dk).

Udeblivelse af løn — Får du ikke din løn, eller bliver den udbetalt for sent, så kontakt 3F.

Konkurs — Hvis din virksomhed bliver ramt af konkurs, så kontakt 3F. Vi hjælper dig, og kører en sag, hvis der er tale om manglende løn. Vi forsøger at hjælpe dig videre med enten læreplads eller skolepraktik, så du kan gøre din uddannelse færdig. Afdelingen kan også hjælpe med udlæg for din manglende løn.

Er du lærling eller elev, koster det kun 65 kr. om måneden at være medlem af 3F

Det koster kun 65 kroner om måneden at være medlem af 3F, hvis du er under 30 år og i gang med en erhvervsuddannelse.

Kontingentet dækker fagforening og gruppelivsforsikring. Derudover bliver man automatisk tilmeldt en billig fritid ulykkesforsikring til yderligere kr. 41,50 pr. måned (som dog kan fravælges). Derudover kan der ansøges om gratis a-kasse.

Voksenlærlinge betaler som udgangspunkt almindeligt kontingent, men nogle afdelinger tilbyder et lavere kontingent, når du er i voksenlære. Det kan du høre mere om i din lokale 3F fagforening.

Gratis A-kasse — 3 gode grunde til at melde sig ind i a-kassen:

1. Du får dagpenge fra 1. ledige dag, hvis du har været medlem i mindst 1 år.
2. Du får også dagpenge, hvis du afbryder din uddannelse. Er du selv skyld i, at du bliver arbejdsløs, får du dog først dagpenge efter 3 uger.
3. Meld dig ind nu. Venter du, til din uddannelse er afsluttet, kan du først få dagpenge efter en måned.

Det siger reglerne om gratis A-kasse

- Din erhvervsuddannelse skal tage mindst 18 måneder
- Du må ikke tjene mere end elevlønnen
- Du skal være under 30 år

Arbejdsmiljø og sikkerhed

3F har sikret, at du får en bred viden om arbejdsmiljø i din uddannelse. Du lærer om arbejdsmiljø i din grunduddannelse.

Det er vigtigt, at du bruger den viden du har fået om arbejdsmiljø i din dagligdag og siger fra, hvis du føler, at arbejdssituationen ikke er sikkerheds- og sundhedsmæssigt i orden. Det er dit helbred, og også dine kammeraters helbred, det går ud over.

En dygtig håndværker ved, hvordan jobbet skal udføres, og kan planlægge det — ikke mindst — uden at komme til skade. Stil krav til dine arbejdsopgaver.

Pas på dig selv og dine kammerater

Branchefællesskabet for arbejdsmiljø for bygge og anlæg (BFA-BA) har udgivet en lille vejledning der hedder "sig fra — sig stop" og den opfordrer til, at man ikke må tage chancer. 3F er med i BFA-BA og i udgivelsen af vejledningen og det er arbejdsgiverne også – så der er enighed. Se den på www.bfa-ba.dk.

Du kan til enhver tid henvende dig til din fagforening, 3F, og få gode råd og hjælp om alle faglige spørgsmål og herunder også arbejdsmiljøspørgsmål.

I overenskomsten mellem DI Dansk Byggeri og 3F er det aftalt, at der i fællesskab laves en rådgivningsenhed, der kan servicere virksomhederne og de ansatte for at forbedre arbejdsmiljøet.

Rådgivningsenheden hedder byggeriets arbejdsmiljøbus – i daglig tale BAMBUS – findes på www.bam-bus.dk

Hvis uheldet er ude

Skulle du være uheldig at komme til skade, mens du er i lære eller i praktik, er der nogle ting, du skal være opmærksom på:

Hvad er en arbejdsskade/arbejdsulykke?

Arbejdsskader er en fælles betegnelse for arbejdsulykker (en pludselig opstået hændelse) og erhvervssygdomme (påvirkning over længere tid).

Hvornår skal en arbejdsulykke anmeldes?

En arbejdsulykke skal anmeldes inden 9 dage efter første fraværsdag. En ulykke kan anmeldes indenfor et år efter skaden er sket, eller du bliver opmærksom på skaden. Selv en mindre skade kan give gener senere. Derfor bør enhver ulykke altid anmeldes.

Hvem skal anmelde ulykken?

Det afhænger af dit uddannelsesforhold. Til højre herfor kan du se eksempler på, hvem der som hovedregel skal anmelde

ulykken, og hvor ulykken skal anmeldes, under forskellige uddannelser. Er du i tvivl, så kontakt din 3F-afdeling.

Information til dig der er i lære eller i praktik

Hvad nu, hvis ingen vil anmelde din ulykke? Kontakt din 3F-afdeling. Så hjælper vi dig med anmeldelsen.

Hvordan ved du om din ulykke er anmeldt?

Når arbejdsgiverens/skolens forsikrings-selskab har anmeldt skaden til Arbejds-markedets Erhvervssikring (AES), vil du 5 dage efter få et brev fra AES. Du kan også få en henvendelse fra forsikringsselskabet. Modtager du henvendelse fra forsikrings-selskabet, skal du kontakte din 3F-afdeling inden du svarer.

Hvis du er tilmeldt offentlig digital post, vil du modtage digital besked fra AES. Du kan følge din sag i Arbejdsmarkedets Erhvervssikring via "Se Sag" på AES's hjemmeside www.aes.dk.

Er du i tvivl, om din sag er anmeldt, eller har du spørgsmål, kan du kontakte din 3F-afdeling.

Når udlandsophold er et led i din uddannelse

Ved praktikforløb eller ved undervisning under arbejdspladslignende forhold, kan du være dækket af danske regler. Men der kan være forskel på, hvor længe dækningen gælder, afhængig af i hvilket land uddannelsen foregår.

Husk altid at sætte dig ind i reglerne for arbejdsskadesikring inden udlandsopholdet begynder. Alle nødvendige papirer skal være udfyldt.

Husk altid, at du kan henvende dig til din 3F-afdeling for yderligere information, og det skal ske, inden udlandsopholdet begynder.

Når skaden er sket

Du er under skoleophold	Hvem anmelder?	Hvor anmeldes?
Har uddannelsesaftale med arbejdsgiver (Løn fra arbejdsgiver)	Virksomheden/ arbejdsgiveren	Arbejdstilsynet Via www.at.dk og til virksomhedens forsikringsselskab
Har ikke uddannelsesaftale med arbejdsgiver: A) i skolepraktik (SKP) B) i erhvervsgymnasial uddannelse C) på produktionsskole D) i særlig tilrettelagt ungdomsuddannelse (STU)	Skolen Hvis du er under 25 år, og uddannelsen foregår under ungdommens uddannelsvejledning (UU), skal UU centret anmelde skaden.	Skolen Hvis du er under 25 år, og uddannelsen foregår under ungdommens uddannelsvejledning (UU), skal UU centret anmelde skaden.
Du er i praktik	Hvem anmelder?	Hvor anmeldes?
Får løn fra arbejdsgiver Eks: SU-praktikant med uddannelsesaftale (mellem skole-elev-virksomhed): A) i erhvervsuddannelse (EUD) B) i erhvervsgrunduddannelse (EUD)	Virksomheden/ arbejdsgiveren	Arbejdstilsynet Via www.at.dk og til virksomhedens forsikringsselskab
Får ikke løn fra arbejdsgiver Eks: virksomhedsforlagt undervisning, erhvervsskolepraktik og praktik for folkeskoleelever	Skolen Hvis praktikken er aftalt under ungdommens uddannelsesvejledning (UU), skal UU centret anmelde skaden	Undervisningsministeriet Via https://xnet.insubiz.dk/ Ved fravær ud over tilskadekomstdagen skal skolen også anmelde til arbejdstilsynet
Du er på kursus	Hvem anmelder?	Hvor anmeldes?
Din arbejdsgiver betaler løn og kursusudgiften	Virksomheden/ arbejdsgiveren	Arbejdstilsynet Via www.at.dk og til virksomhedens forsikringsselskab
Din arbejdsgiver betaler ikke løn og kursusudgift. Uddannelsen er alene ud fra egne interesser	Du kan selv anmelde, Men kan risikere, at skaden ikke kan anerkendes som en arbejds-skade. Det vil bero på en konkret vurdering	

**Vil du vide mere? Her kan du få mere at vide
om arbejdsskader og arbejdsmiljø i øvrigt:**

www.at.dk
www.arbejdstilsynet.dk
www.ask.dk
www.bar-web.dk
www.uvm.dk

Lønindplaceringstabel

Lærlingelønninger i træfagenes
byggeuddannelse specialet tømrer

Udlært forår 2020

01/03/2016	27/02/2017	28/03/2017	26/02/2018	28/03/2018	25/02/2019	28/03/2019		27/03/2020
Trin 1		Trin 2		Trin 3		Trin 4		Udlært
63,55	64,65	78,05	79,40	90,45	92,00	111,05	-	

Udlært efterår 2020

01/03/2016	27/02/2017	26/09/2017	26/02/2018	26/09/2018	25/02/2019	26/09/2019	27/04/2020	25/09/2020
Trin 1		Trin 2		Trin 3		Trin 4		Udlært
63,55	64,65	78,05	79,40	90,45	92,00	111,05	112,95	

Udlært forår 2021

01/03/2017	26/02/2018	27/03/2018	25/02/2019	27/03/2019	27/04/2020	27/03/2020	27/12/2020	26/03/2021
Trin 1		Trin 2		Trin 3		Trin 4		Udlært
64,65	65,75	79,40	80,75	92,00	93,55	111,95	112,95	-

Udlært efterår 2021

01/03/2017	26/02/2018	25/09/2018	25/02/2019	25/09/2019	27/4/2020	25/09/2020	28/12/2020	24/09/2021
Trin 1		Trin 2		Trin 3		Trin 4		Udlært
64,65	65,75	79,40	80,75	92,00	93,55	112,95	114,85	-

Udlært forår 2022

01/03/2018	25/02/2019	31/03/2019	26/03/2020	27/04/2020	28/12/2020	26/03/2021	28/02/2022	25/03/2022
Trin 1		Trin 2 og 3		Trin 3		Trin 4		Udlært
65,75	66,85	80,75	92,00	93,55	95,15	114,85	116,80	

Udlært efterår 2022

01/03/2018	25/02/2019	01/10/2019	27/04/2020	01/10/2020	28/12/2020	01/10/2021	28/02/2022	30/09/2022
Trin 1		Trin 2		Trin 3		Trin 4		Udlært
65,75	66,85	80,75	82,10	93,55	95,15	114,85	116,80	

Udlært forår 2023

01/03/2019	01/04/2020	27/04/2020	28/12/2020	01/04/2021	28/02/2022	01/04/2022		31/03/2023
Trin 1		Trin 2		Trin 3		Trin 4		Udlært
66,85	80,75	82,10	83,10	93,15	96,75	116,80	-	-

Udlært efterår 2023

01/03/2019	27/04/2020	30/09/2020	28/12/2020	30/09/2021	28/02/2022	30/09/2022		29/09/2023
Trin 1		Trin 2		Trin 3		Trin 4		Udlært
66,85	68,00	82,10	83,50	95,15	96,75	116,80	-	-

Udlært forår 2024

01/05/2020	28/12/2020	23/03/2021	28/02/2022	23/03/2022		23/03/2023		29/09/2023
Trin 1		Trin 2		Trin 3		Trin 4		Udlært
68,00	69,15	83,50	84,95	96,75	-	-	-	-

Lønindplaceringstabel

EUX lærlingelønninger

Udlært efterår 2020

01/03/2016	27/02/2017	01/08/2017	26/02/2018	01/08/2018	25/02/2019	01/08/2019	27/04/2020	01/08/2020
Trin 1		Trin 2		Trin 3		Trin 4		Trin 5
63,55	64,65	78,05	79,40	90,45	92,00	111,05	112,95	128,40

Udlært forår 2021

	01/03/2017	01/02/2018	26/02/2018	01/02/2019	25/02/2019	01/02/2020	27/04/2020	01/02/2021
Trin 1		Trin 2		Trin 3		Trin 4		Trin 5
	64,65	78,05	79,40	90,45	92,00	111,05	112,95	130,90

Udlært efterår 2021

01/03/2017	26/02/2018	01/08/2018	25/02/2019	01/08/2019	27/04/2020	01/08/2020	28/12/2020	01/08/2021
Trin 1		Trin 2		Trin 3		Trin 4		Trin 5
64,65	65,75	79,40	80,75	92,00	93,55	112,95	114,85	130,90

Udlært forår 2022

	01/03/2018	01/02/2019	25/02/2019	01/02/2020	27/04/2020	01/02/2021		01/08/2022
Trin 1		Trin 2		Trin 3		Trin 4		Trin 5
	65,75	79,40	80,75	92,00	93,55	112,95	-	130,90

Udlært efterår 2022

01/03/2018	25/02/2019	01/08/2019	27/04/2020	01/08/2020	28/12/2020	01/08/2021	28/02/2022	01/08/2022
Trin 1		Trin 2		Trin 3		Trin 4		Trin 5
65,75	66,85	80,75	82,10	93,55	95,15	114,85	116,80	133,40

Udlært forår 2023

	01/03/2019	01/02/2020	27/04/2020	28/12/2020	01/02/2021	01/02/2022	28/02/2022	01/02/2023
Trin 1		Trin 2		Trin 2 og 3		Trin 4		Trin 5
	66,85	80,75	82,10	83,50	95,15	114,85	116,80	133,40

Udlært efterår 2023

01/03/2019	27/04/2020	01/08/2020	28/12/2020	01/08/2021	28/02/2022	01/08/2022		
Trin 1		Trin 2		Trin 3		Trin 4		Trin 5
66,85	68,00	82,10	83,50	95,15	96,75	116,80	-	-

Udlært forår 2024

01/03/2019	27/04/2020 - 28/12/2020	01/02/2021	28/02/2022	01/02/2022	28/02/2022	01/02/2023		
Trin 1		Trin 2		Trin 3		Trin 4		Trin 5
66,85	68,00 - 69,15	83,50	84,95	95,15	96,75	116,80	-	-

Overenskomst mellem 3F og Dansk Byggeri

Bygningsoverenskomsten

Løn

Løntrin	Pr. 1/5-2020 kr. pr. time	Pr. 1/1-2021 kr. pr. time	Pr. 1/3-2022 kr. pr. time
1 (variabel)	68,00	69,15	70,30
2 (1 år)	82,10	83,50	84,95
3 (1 år)	93,55	95,15	96,75
4 (1 år)	112,95	114,85	116,80

Satserne skal afregnes for den uge, hvori 1. marts falder. Satserne er minimumsløn. Du må gerne få mere.

Ungarbejdere og for praktikanter under 18 år

Løntrin	Pr. 1/5-2020 kr. pr. time	Pr. 1/1-2021 kr. pr. time	Pr. 1/3-2022 kr. pr. time
15 til 16 år - 40 % af minimallønsatsen for voksne	51,35	52,35	53,35
16 til 17 år - 50 % af minimallønsatsen for voksne	64,20	65,45	66,70
17 til 18 år - 70 % af minimallønsatsen for voksne	89,90	91,65	93,40

Satserne skal afregnes for den uge, hvori 1. marts falder. Satserne er minimumsløn. Du må gerne få mere.

Pension

Du er omfattet af pensionsordningen, når du er fyldt fyldt 18 år (indtil 1. september 2020 for elever der er fyldt 20 år) og har haft 6 måneders erhvervsarbejde.

Pensionsbidraget

	Virksomheden	Medarbejder	I alt
18. og 19. år	4,0 %	2,0 %	6,0 %
20 år	8,15 %	4,0 %	12,15 %

Voksenelever

- 1. maj 2020: 128,40 kr. pr. time
- 1. januar 2021: 130,90 kr. pr. time
- 1. marts 2022: 133,40 kr. pr. time

Rejsearbejde

Hvis din virksomhed udsender dig til arbejde, der ligger mere end 110 km fra din bopæl, skal du have dækket udgifter til kost og logi på hotel, kro eller lignende. Hvis I bliver enige om, at du selv sørger for kost og logi, skal du have udbetalt statens takster for kost og logi som i 2020 er 390,75 for kost og 223,- for logi. Derudover skal du i alle tilfælde have udbetalt 130,25 i skattefri godtgørelse pr. døgn til småforholdenheder.

Forsikringsydelse

Hvis du ikke allerede er omfattet af pensions- eller forsikringsydelse, vil du fremover have krav på invalidepension, invalidesum, dødsfaldssum samt forsikring ved kritisk sygdom. Omkostningerne ved ordningen afholdes af virksomheden.

Det betyder

- At du som standard kan få 100.000 kr. hvis du får visse kritiske sygdomme.
- Du har ret til løbende pension ved førtidspensionering på 33.000 kr. årligt.
- At dine efterladte får en udbetaling på 100.000 kr., hvis du dør.

Kørepenge

Som ved øvrige medarbejderes sats.

Køretid

Køretid er 50 % af øvrige medarbejderes sats.

Værktøj

Virksomheden udleverer værktøj efter den værktøjsfortegnelse, som Det faglige udvalg for Træfagenes Byggeuddannelser har lavet, og det afregnes efter aftale mellem dig og din arbejdsgiver.

Se www.bygud.dk.

Værnemidler

Alle værnemidler skal betales fuldt ud af din arbejdsgiver, herunder sikkerhedsfodtøj, som udleveres første gang ved påbegyndelse af uddannelsen.

Arbejdstøj

Du har i hvert uddannelsesår ret til at modtage 2 sæt arbejdstøj, leveret af virksomheden – første gang efter endt prøvetid. Arbejdstøjet skal være af sædvanlig og god kvalitet.

Ferie-/feriefridage/ søgnehellidage

På ferie-, feriefridage og søgnehellidage betales løn. Se i øvrigt afsnittet om ferie.

Særlig opsparing

For elever, oprettes en særlig opsparingsordning, hvortil arbejdsgiveren af den ferieberettigede løn betaler følgende beløb:

- 1. maj 2020, indgår: 1 %
- 1. januar 2021, indgår: 2 %
- 1. marts 2022, indgår: 3 %

Overarbejde

Beordret overarbejde betales for de første 3 timer pr. dag med et tillæg af 50 %. Efterfølgende timer betales med et tillæg af 100 %.

Overarbejde på lørdage betales fra normal hverdagsarbejdstids begyndelse med 50 % tillæg for de første 3 timer. For de efterfølgende timer betales 100 %.

Søn- og helligdagsarbejde samt natarbejde betales med et tillæg af 100 %. For overarbejde på lørdage samt søn- og helligdage betales for mindst 4 timer.

Elever der udfører overarbejde betales udover lønnen 12½ % i feriegodtgørelse, der betales til hovedferien.

Overenskomst mellem 3F og Dansk Byggeri

Gulvoverenskomsten

Løn

Løntrin	Pr. 1/5-2020 kr. pr. time	Pr. 1/1-2021 kr. pr. time	Pr. 1/3-2022 kr. pr. time
1 (variabel)	68,00	69,15	70,30
2 (1 år)	82,10	83,50	84,95
3 (1 år)	93,55	95,15	96,75
4 (1 år)	112,95	114,85	116,80

Satserne skal afregnes for den uge, hvori 1. marts falder. Satserne er minimumsløn. Du må gerne få mere.

Ungarbejdere og for praktikanter under 18 år

Løntrin	Pr. 1/5-2020 kr. pr. time	Pr. 1/1-2021 kr. pr. time	Pr. 1/3-2022 kr. pr. time
15 til 16 år - 40 % af minimallønsatsen for voksne	51,35	52,35	53,35
16 til 17 år - 50 % af minimallønsatsen for voksne	64,20	65,45	66,70
17 til 18 år - 70 % af minimallønsatsen for voksne	89,90	91,65	93,40

Satserne skal afregnes for den uge, hvori 1. marts falder. Satserne er minimumsløn. Du må gerne få mere.

Pension

Du er omfattet af pensionsordningen, når du er fyldt 18 år (indtil 1. september 2020 for elever der er fyldt 20 år) og har haft 6 måneders erhvervsarbejde.

Pensionsbidraget

	Virksomheden	Medarbejder	I alt
18. og 19. år	4,0 %	2,0 %	6,0 %
20 år	8,15 %	4,0 %	12,15 %

Voksenelever

- 1. maj 2020: 128,40 kr. pr. time
- 1. januar 2021: 130,90 kr. pr. time
- 1. marts 2022: 133,40 kr. pr. time

Rejsearbejde

Hvis din virksomhed udsender dig til arbejde, der ligger mere end 110 km fra din bopæl, skal du have dækket udgifter til kost og logi på hotel, kro eller lignende. Hvis I bliver enige om, at du selv sørger for kost og logi, skal du have udbetalt statens takster for kost og logi som i 2020 er 390,75 for kost og 223,- for logi. Derudover skal du i alle tilfælde have udbetalt 130,25 i skattefri godtgørelse pr. døgn til småforholdenheder.

Forsikringsydelse

Hvis du ikke allerede er omfattet af pensions- eller forsikringsydelse, vil du fremover have krav på invalidepension, invalidesum, dødsfaldssum samt forsikring ved kritisk sygdom. Omkostningerne ved ordningen afholdes af virksomheden.

Det betyder

- At du som standard kan få 100.000 kr. hvis du får visse kritiske sygdomme.
- Du har ret til løbende pension ved førtidspensionering på 33.000 kr. årligt.
- At dine efterladte får en udbetaling på 100.000 kr., hvis du dør.

Kørepenge

Som ved øvrige medarbejderes sats.

Køretid

Køretid er 50 % af øvrige medarbejderes sats.

Værktøj

Virksomheden udleverer og vedligeholder 1 sæt håndværktøj, herunder knivblade og knæpuder i henhold til værktøjslisten for gulvlæggelever godkendt af det faglige udvalg. Et fuldt sæt værktøj overdrages eleven/lærlingen efter bestået svendepreve. Se www.bygud.dk.

Værnemidler

Alle værnemidler skal betales fuldt ud af din arbejdsgiver, herunder sikkerhedsfodtøj, som udleveres første gang ved påbegyndelse af uddannelsen.

Arbejdstøj

Du har i hvert uddannelsesår ret til at modtage 2 sæt arbejdstøj, leveret af virksomheden – første gang efter endt prøvetid. Arbejdstøjet skal være af sædvanlig og god kvalitet.

Ferie-/feriefridage/ søgnehellidage

På ferie-, feriefridage og søgnehellidage betales løn. Se i øvrigt afsnittet om ferie.

Særlig opsparing

For elever, oprettes en særlig opsparingsordning, hvortil arbejdsgiveren af den ferieberettigede løn betaler følgende beløb:

- 1. maj 2020, indgår: 1 %
- 1. januar 2021, indgår: 2 %
- 1. marts 2022, indgår: 3 %

Overarbejde - tillæg pr. time

Løntrin	Pr. 1/5-2020 kr. pr. time	Pr. 1/1-2021 kr. pr. time	Pr. 1/3-2022 kr. pr. time
1 (variabel)	68,00	69,15	70,30
2 (1 år)	82,10	83,50	84,95
3 (1 år)	93,55	95,15	96,75
4 (1 år)	112,95	114,85	116,80

Alle overarbejdstimer 1. påske-, 1. pinse-, 1. juledag betales med et tillæg på kr. pr. time fra begyndelse, af den lønningsuge, hvori nedennævnte datoer falder:

		2020	2021	2022
§ 4 stk. 7, Overarbejde	1. Lønperiode	102,00	103,75	105,45
Beregning af eleveres overarbejde	2. Lønperiode	123,15	125,25	127,45
1. Påskedag, 1. Pinsedag, 1. Juledag	3. Lønperiode	140,30	142,75	145,15
	4. Lønperiode	169,45	172,25	175,20

Elever der udfører overarbejde betales udover lønnen 12 ½% i feriegodtgørelse, der betales til hovedferien.

Overarbejdstillæg pr. time til vokselever

Alle overarbejdstimer herunder på søn- og helligdage betales med et tillæg på pr. time fra begyndelsen af den lønningsuge, hvori nedennævnte datoer falder:

- 1. maj 2020: 140,00 kr. pr. time
- 1. januar 2021: 142,35 kr. pr. time
- 1. marts 2022: 144,80 kr. pr. time

Alle overarbejdstimer 1. påske-, 1. pinse-, 1. juledag betales med et tillæg på kr. pr. time fra begyndelse af den lønningsuge, hvori nedennævnte datoer falder:

- 1. maj 2020: 210,00 kr. pr. time
- 1. januar 2021: 213,50 kr. pr. time
- 1. marts 2022: 217,20 kr. pr. time

Overenskomst mellem 3F og Dansk Håndværk (danske snedker- og tømrmestre)

Bygge- og Anlægsoverenskomsten

Løn

Løntrin	Pr. 1/3-2018 kr. pr. time	Pr. 1/3-2019 kr. pr. time	Pr. 1/3-2020 kr. pr. time
1 (variabel)	65,75	66,85	68,00
2 (1 år)	79,40	80,75	82,10
3 (1 år)	90,45	92,00	93,55
4 (1 år)	109,15	111,05	112,95

Satserne skal afregnes for den uge, hvori 1. marts falder. Satserne er minimumsløn. Du må gerne få mere.

Pension

Du er omfattet af pensionsordningen, når du er fyldt 18 år (indtil 1. september 2020 for elever der er fyldt 20 år) og har haft 6 måneders erhvervsarbejde.

Pensionsbidraget

	Virksomheden	Medarbejder	I alt
18. og 19. år	4,0 %	2,0 %	6,0 %
20 år	8,55 %	4,20 %	12,75 %

Voksenelever

1. marts 2020: 128,40 kr. pr. time.

Rejsearbejde

Hvis din virksomhed udsender dig til arbejde, der ligger mere end 110 km fra din bopæl, skal du have dækket udgifter til kost og logi på hotel, kro eller lignende. Hvis I bliver enige om, at du selv sørger for kost og logi, skal du have udbetalt statens takster for kost og logi som i 2020 er 390,75 for kost og 223,- for logi. Derudover skal du i alle tilfælde have udbetalt 130,25 i skattefri godtgørelse pr. døgn til småforholdenheder.

Kørepenge

Som ved øvrige medarbejderes sats.

Køretid

Køretid er 50 % af øvrige medarbejderes sats.

Værktøj

Virksomheden udleverer værktøj efter den værktøjsfortegnelse, som Det faglige udvalg for Træfagenes Byggeuddannelse har lavet, og det afregnes efter aftale mellem dig og din arbejdsgiver.

Se www.bygud.dk.

Arbejdstøj

Du har i hvert uddannelsesår ret til at modtage 2 sæt arbejdstøj, leveret af virksomheden – første gang efter endt prøvetid. Arbejdstøjet skal være af sædvanlig og god kvalitet.

Værnemidler

Alle værnemidler skal betales fuldt ud af din arbejdsgiver, herunder sikkerhedsfodtøj, som udleveres første gang ved påbegyndelse af uddannelsen.

Ferie-/feriefridage/søgnehelligdage

På ferie-, feriefridage og søgnehelligdage betales løn. Se i øvrigt afsnittet om ferie. Fredag efter Kr. Himmelfartsdag har du krav på en betalt fridag.

Overarbejde

Beordret overarbejde betales for de første 3 timer pr. dag med et tillæg af 50 %. Efterfølgende timer betales med et tillæg af 100 %.

Overarbejde på lørdage betales fra normal hverdagsarbejdstids begyndelse med 50 % tillæg for de første 3 timer. For de efterfølgende timer betales 100 %.

Søn- og helligdagsarbejde samt natarbejde betales med et tillæg af 100 %.

For overarbejde på lørdage samt søn- og helligdage betales for mindst 4 timer.

Elever der udfører overarbejde betales udover lønnen 12 ½% i feriegodtgørelse, der betales til hovedferien.

Overenskomst mellem 3F og Glarmesterlauget

Løntrin	Pr. 1/5-2020 kr. pr. time	Pr. 1/1-2021 kr. pr. time	Pr. 1/3-2022 kr. pr. time
1 (variabel)	67,04	68,18	69,34
2 (1 år)	80,41	81,78	83,17
3 (1 år)	94,57	96,28	97,92
4 (1 år)	113,90	115,85	117,81

Satserne skal afregnes for den uge, hvori 1. marts falder. Satserne er minimumsløn. Du må gerne få mere.

Ungarbejdere og for praktikanter under 18 år

Løntrin	Pr. 1/5-2020 kr. pr. time	Pr. 1/1-2021 kr. pr. time	Pr. 1/3-2022 kr. pr. time
15 til 16 år - 40 % af minimallønsatsen for voksne	51,36	52,36	53,36
16 til 17 år - 50 % af minimallønsatsen for voksne	64,20	65,45	66,70
17 til 18 år - 70 % af minimallønsatsen for voksne	89,88	91,63	93,38

Satserne skal afregnes for den uge, hvori 1. marts falder. Satserne er minimumsløn. Du må gerne få mere.

Pensionsbidraget

	Virksomheden	Medarbejder	I alt
18. og 19. år	4,0 %	2,0 %	6,0 %
20 år	8,15 %	4,0 %	12,15 %

Voksenelever

- 1. maj 2020: 128,40 kr. pr. time
- 1. januar 2021: 130,90 kr. pr. time
- 1. marts 2022: 133,40 kr. pr. time

Rejsearbejde

Hvis din virksomhed udsender dig til arbejde hvor du skal overnatte, skal mester sørge for kost og logi på hotel eller pensionat eller betale dokumenterede udgifter hertil. Derudover skal du have udbetalt 130,25 kr. i skattefri godtgørelse pr. døgn til småforholdenheder.

Pension

Du er omfattet af pensionsordningen, når du er fyldt 18 år (indtil 1. september 2020 for elever der er fyldt 20 år) og har haft 6 måneders erhvervsarbejde.

Værktøj

Du skal have værktøj fra arbejdsgiveren efter den værktøjsfortegnelse, som Glarmesterfagets Faglige Udvalg har lavet. Se www.blivglarmester.dk.

Arbejdstøj

Du har i hvert uddannelsesår ret til at modtage 2 sæt arbejdstøj, henholdsvis et sommer- og et vintersæt, leveret af virksomheden, første gang efter endt prøvetid. Arbejdstøjet skal være af sædvanlig god kvalitet.

Værnemidler

Alle værnemidler skal betales fuldt ud af din arbejdsgiver, herunder sikkerhedsfodtøj, som udleveres første gang ved påbegyndelse af uddannelsen.

Ferie-/feriefridage/søgnehelligdage

På ferie-, feriefridage og søgnehelligdage betales løn. Se i øvrigt afsnittet om ferie.

Særlig opsparing

For elever, oprettes en særlig opsparingsordning, hvortil arbejdsgiveren af den ferieberettigede løn betaler følgende beløb:

- 1. maj 2020, indgår: 1 %
- 1. januar 2021, indgår: 2 %
- 1. marts 2022, indgår: 3 %

Overarbejde

For overarbejde betales for de første 2 timer et tillæg på 50 % og for de efterfølgende timer et tillæg på 100 %. Søn- og helligdagsarbejde samt tilkald til natarbejde

de betales med et tillæg af 100 %.
For overarbejde på lør-, søn- og helligdage
betales for mindst 2 timer.

Elever der udfører overarbejde betales
udover lønnen 12 ½% i feriegodtgørelse,
der betales til hovedferien.

Ophold på skolehjem

Til indkvarterede elever ydes godtgørelse
af befordringsudgifter til og fra indkvarte-
ringsstedet og for rejsen mellem dette og
den sædvanlige bopæl i forbindelse med
weekends, påske- og juleferie, såfremt
afstandsbetingelser er opfyldt.

Lærlinge, der er nødt til at overnatte på
skolen i forbindelse med skoleophold, hvor
virksomheden ikke skal betale for kost og
logi, kan trække udgiften fra i skat. Fradra-
get skal dog vurderes i hvert enkelt tilfæl-

de, derfor er det vigtigt at du kontakter det
lokale Skattecenter for at blive vejledt i at
udfylde din selvangivelse korrekt.

Hele overenskomsten kan læses på www.3F.dk

Har du spørgsmål vedrørende dit arbejdsforhold eller ungdomsarbejdet i 3F, så kan du kontakte din lokale 3F afdeling. Er du i tvivl om, hvilken afdeling du tilhører, så tjek www.3F.dk/afdeling ud eller ring til 3Fs forbund på **70 300 300**. Telefonnumre og mailadresser til de lokale afdelinger finder du også på www.3F.dk.

Links

- Fagbevægelsens Hovedorganisation: www.fh.dk
- Info om arbejdsmiljø: www.bar-ba.dk
- Info om uddannelsen: www.bygdud.dk
- Info om glasarbejde: www.gidenglas.dk
- Info om erhvervsuddannelser: www.bygfremtiden.dk
- Har du en god idé?: www.tagdel.dk
- Erhvervsskolernes Elev-organisation: www.eeo.dk
- Info om 3F Ungdom: 3fu.dk
- Info om pension: pension.dk
- Info om forsikringer: alka.dk

Logbog for praktikperioder

I henhold til Loven om erhvervsuddannelser skal virksomheden udarbejde praktikerklæringer over elevens praktikforløb i praktikvirksomheden. De enkelte praktikerklæringer skal underskrives og afleveres til skolen efter afslutningen af hvert enkelt praktikophold.

Branchen ønsker at forenkle virksomhedens arbejde med de lovbestemte praktikerklæringer og anerkender derfor en udfyldt logbog som dokumentation for de enkelte praktikperioder og uddannelsen i praktikvirksomheden.

Ved uddannelsens afslutning og elevens svendep prøve udgør den udfyldte og underskrevne logbog den særlig afsluttende praktikerklæring, der dokumenterer virksomhedens indstilling af eleven. Logbogen skal derfor være afleveret på sidste skoleophold for at give adgang til svendep prøven. Dette fremgår af skemaet for den sidste praktikperiode.

De enkelte praktikerklæringer i logbogen er udformet som vurderingsskemaer og tilrettelagt som et aktivt kommunikationssværktøj, hvor virksomhed, læresvend, faglærer/kontaktlærer og elev løbende kan få et overblik over fremdriften i hele uddannelsesforløbet. Samtidigt benyttes logbogen til at tage et konkret bestik af, hvilke kompetencer eleven indtil nu har opnået, og hvilke, der endnu mangler, når det videre uddannelsesforløb planlægges.

Det faglige udvalg anbefaler derfor, at det konkrete arbejde med at udfylde logbogen foregår ved en samtale mellem eleven og virksomhedens elevansvarlige.

Nyttige hjemmesider:
www.bygud.dk

3F Ungdom

I 3F Ungdom laver du fagforeningsarbejde sammen med andre unge. Vi arrangerer kurser, hvor du lærer metoder og redskaber, som gør dig stærkere på din arbejdsplads.

Du kan blive aktiv i din lokalafdeling sammen med dine kolleger, og stå i spidsen for faglige aktiviteter - find din lokale ungdomsansvarlige på www.3Fu.dk og hør hvordan.

Du kan også blive aktiv i den gruppe i 3F, som du er tilknyttet.

Find din grupperepræsentant på www.3Fu.dk og hør mere.

Lokale uddannelsesudvalg

Få indflydelse på din uddannelse. På din erhvervsskole er der et elevråd og et lokalt uddannelsesudvalg, hvor du kan få direkte indflydelse på din uddannelse. Du kan finde dine repræsentanter her: www.bygud.dk eller ved at kontakte din lokale 3F-afdeling.

Vi er din fagforening

Vi er din fagforening, fordi vi har lavet uddannelsen til dit fag.

Vi er din fagforening, fordi vi forhandler dine vilkår — både som elev og som faglært.

Fagforeningen er din hjælp og støtte i hele arbejdslivet.

Det er billigere end du tror.

www.3F.dk/afdeling
Afdelingens stempel:

Få mere at vide
Ring 70 300 300
www.3Fungdom.dk
Mail: 3Fu@3F.dk
SMS '3F jatak' til 1919

*SMS-servicen koster 0,- kr + trafiktakst. Tjenesten udbydes af 3F.